ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΠΑΘΗ

ΕΚΚΕΝΤΡΙΚΟΤΗΤΕΣ "ΒΙΒΛΙΟΜΑΝΩΝ,,

Βιβλιόφιλοι καὶ βιβλιομανεῖς.— Ὁ Μπουλὰρ καὶ ὁ μανδύας του.— Τὰ ἔξη σπίτια ὅπου ἐστοίβαζε τὰ βιβλία.— Κίνδυνος... θάνατος!... Ὁ Ρισὰρ ποὺ δὲν ἤξερε τί βιβλία εἶχε.— Μὴ θίγετε τὰ βιβλία μου! Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Φαλκονέ.

Ὅταν λέμε τὴ λέξη «Βιβλιομανία» δὲν ἐννοοῦμε βέβαια τὴν «Βιβλιοφιλία». Βιβλιόφιλος, εἶνε κάθε διανοούμενος, κάθε φιλαναγνώστης ποὺ ἀγαπᾶ τὰ βιβλία τόσο γιὰ τὸ περιεχόμενό τους ὅσο καὶ γιὰ τὴν τυχὸν κομψή τους ἐμφάνιση. Βιβλιομανὴς ὅμως εἶνε ἐκεῖνος ποὺ «συλλέγει» βιβλία, ὅπως ἄλλοι συλλέγουν γραμματόσημα, κάρτ-ποστὰλ ἢ καί.. κουτιὰ σπίρτων. Ὁ βιβλιόφιλος ἀγοράζει τὰ βιβλία ποὺ πρόκειται νὰ διαβάσῃ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ μορφωθῇ, πού, μὲ μιὰ λέξι, συμφωνοῦν μὲ τὰ γοῦστα του καὶ μὲ τὶς προτιμήσεις του. Ὁ βιβλιομανής, τουναντίον, προμηθεύεται κάθε βιβλίο, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ μιὰ κάποια βιβλιοπωλικὴ ἀξία, τὶς περισσότερες δὲ φορές, οὔτε τὸ διαβάζει κἄν. Σκοπός του εἶνε νὰ ἀποκτήσῃ μόνον τὸ βιβλίο.

Τὰ χρονικὰ τῆς βιβλιομανίας ἀναφέρουν πλῆθος τέτοιων ἐκκεντρικῶν τύπων. Ἂς ἀναφέρωμε μερικούς.

***

Ὁ κυριώτερος ἴσως ἀπὸ τοὺς τύπους αὐτοὺς ὑπῆρξεν ὁ παροιμιώδης πλέον Μπουλάρ. Τὸν Μπουλὰρ αὐτόν, δὲν τὸν συναντοῦσε κανείς, χειμῶνα—καλοκαίρι, παρὰ νὰ περιδιαβάζῃ στὶς ὄχθες τοῦ Σηκουάνα, ἐκεῖ ὅπου εἶνε ἐγκαταστημένοι οἱ ὑπαίθριοι παλαιοπῶλαι, τυλιγμένος μέσα σ' ἕνα μακρύτατο μανδύα ὁ ὁποῖος ἦταν ἐφωδιασμένος μὲ ἕνα σωρὸ τσέπες—φουσκωμένες πάντοτε ἀπὸ διάφορα βιβλία. Εἶχε νοικιάσει...ἕξη σπίτια, μὲς στὸ Παρίσι, σὰ ὁποῖα εἶχε στοιβάσει τὰ βιβλία του τὸ ἕνα πάνω στ' ἄλλο! Ὁ ἐπισκέπτης του κινδύνευε διαρκῶς, ἐὰν ἀπὸ ἀδεξιότητα ἔσπρωχνε λίγο μὲ τὸ πόδι καμμιὰ ἀτ' αὐτές τὶς πυραμίδες, νὰ τὴν γκρεμίσῃ ὁλόκληρη καὶ νὰ... καταπλακωθῇ κάτω ἀπ' τὸν ὄγκο τῶν βιβλίων! Ὅποιο βιβλίο «εἰσήγετο» μέσα σ' ἕνα ἀπὸ τὰ σπίτια αὐτὰ τοῦ Μπουλὰρ...χανόταν γιὰ πάντα, σὰ νὰ εἶχε ριχτεῖ στὴ μέση τοῦ Ὠκεανοῦ! Ὁ ἴδιος ὁ ἰδιοκτήτης του ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸ ξαναβρῇ ποτέ!..

***

Ἕνας ἄλλος βιβλιομανὴς ὁ Ρισὰρ Ἐμπὲρ ὑπερέβη κατὰ πολὺ τὸν Μπουλάρ. Αὐτὸς ἀγόραζε ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες, σὲ πόλεις τὶς ὁποίες δὲν εἶχε ἐπισκεφθεῖ ποτέ του καὶ τὶς ἄφηνε ἄθικτες καὶ ἑρμητικὰ κλεισμένες, δίχως νὰ τοῦ γεννηθῇ ποτὲ τὸ ἐνδιαφέρον ἢ ἔστω καὶ περιέργεια, νὰ πάῃ νὰ τὶς δῇ ἀπὸ κοντά! Ὅταν ἕνα βιβλίο τοῦ ἄρεσε, ἀγόραζε... ὅλα τὰ ἀντίτυπά του, χωρὶς νὰ τὸν ἐνδιαφέρῃ τὸ ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ἀντίτυπα ἦταν φυσικὰ ὅμοια μεταξύ των! Ὁ Ἐμπὲρ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀγόρασε, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μπουλάρ, ...ὅλη τὴν τεραστία βιβλιοθήκη του!

***

Ἄλλος περίφημος βιβλιομανὴς ἦταν ἐπίσης ὁ Νεζόν, αὐτὸς τὸν ὁποῖον ὁ Λὰ Ἄρτ ἀποκαλοῦσε: «ὁ πίθηκος τοῦ Ντιντερό». Ὁ Νεζὸν εἶχε πάθος μὲ τὰ ὡραῖα δεμένα καὶ ὡραῖα τυπωμένα βιβλία. Ὅταν ἔλειπε ἀτὸ ἕνα βιβλίο καὶ ἕνα ἔστω φύλλο δὲν τὸ ἀγόραζε ποτέ, ὅσο ἐνδιαφέρον καὶ ὅσο σπάνιο καὶ ἂν ἦταν.

Στὸ σπίτι του κανένας δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰγγίξῃ τὰ βιβλία του. Ὅταν τύχαινε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ κανένα πρόσωπο τὸ ὁποῖον ἤθελε νὰ κολακεύσῃ ἐξαιρετικά, ἔβγαζε ὁ ἴδιος ἕνα βιβλίο ἀπὸ τὴ θέση του, τὸ ἄνοιγε, ἐγύριζε τὶς σελίδες μόνος του, ἐπισύροντας τὴν προσοχὴ τοῦ φίλου του ἐπάνω στὸ ὡραῖο του δέσιμο, στὴν καλλιτεχνική του ἐκτύπωση καὶ στὴν στιλπνότητα τοῦ χαρτιοῦ. Τὸν ἔπιανε ὅμως τρόμος καὶ ἔσπευδε νὰ τὸ ξανατοποθετήσῃ στὴ θέση του ἐὰν ὁ ἐπισκέπτης του ἀπεπειρᾶτο, ἀπὸ εὐγένεια, νὰγγίξῃ τὸ βιβλίο μὲ τὴν ἄκρη τῶν δακτύλων!...

Καὶ τώρα, ἀφοῦ ἐμιλήσαμε γιὰ τοὺς βιβλιομανεῖς ἂς ἀναφέρομε καὶ τὸν πιὸ φημισμένο, τὸν πιὸ «ἐκλεκτικὸ» ἀτὸ τοὺς βιβλιοφίλους. Ἦταν καθὼς ἀναφέρει ὁ Πιγκούλ, κάποιος ὀνόματι Φαλκονέ.

Ὁ Φαλκονὲ αὐτὸς ἐσχημάτιζε τὴν βιβλιοθήκη του κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο: Ὅταν ἀγόραζε ἕνα ἔργο —δωδεκάτομο, νὰ ποῦμε— καὶ δὲν εὕρισκε ἐνδιαφερούσες παρὰ μόνον ἕξη σελίδες ἀπ' αὐτὸ κρατοῦσε τὶς ἕξη αὐτὲς σελίδες, καὶ τὸ ὑπόλοιπο... τσῴριχνε στὴ φωτιά!...

τες πέρνουν τὸ πτῶμα καὶ τὸ πετᾶνε στὰ γύρω ποτάμια. Ἔτσι ὅμως μολύνονται τὰ ποτάμια καὶ δὲν μποροῦν νὰ πιοῦνε νερὸ ἀπὸ αὐτά! Κοντεύουν λοιπὸν νὰ τρελλαθοῦν ἀπ' τὴ δίψα! Μολαταῦτα δὲν ἐννοοῦν νὰ βάλουν γνώση. Καὶ μόλις καθαρίσουν τὰ νερὰ καὶ τοὺς ἐπισκεφτεῖ, κατὰ τύχην, καινούργια ἐπιδημία πάλι τὰ πτώματα τῶν νεκρῶν πέρνουν τὴν ἄγουσαν πρὸς τοὺς ποταμούς! Μὲ τὴν φάμπρικα αὐτὴ ψοφοῦν τῆς δίψας κατὰ τὸν ἀθλιέστερο καὶ ἠλιθιώτερο τρόπο...

Γιατὶ δὲ τὸ κάνουν αὐτὸ οἱ ἐπιζῶντες; Γιατὶ πετοῦν τοὺς νεκροὺς στὰ ποτάμια; Ἁπλούστατα γιὰ νά... δροσίζονται οἱ πεθαμένοι!...

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ, ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ, ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Νάθαν Μαγερμπάουμ εἶχε τὴ συνήθεια νὰ δίνῃ ὑποσχέσεις ποὺ δὲν τὶς κρατοῦσε ποτέ. Μιὰ μέρα ποὺ τὸν ἐπεσκέφθη ὁ δανειστής του Ἰσαὰκ Μολοὺμ γιὰ νὰ τοῦ ἔξοφλήσῃ ἕνα γραμμάτιο ποὺ εἶχε λήξει, τοῦ ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ τὸ κανονίσῃ ὕστερα ἀπὸ ὀχτὼ ἡμέρες καὶ ἐπρόσθεσε:

— Ξέρετε ὅτι ὁ λόγος μου, ὅταν τὸν δίνω ἔχει πολλὴ βαρύτητα.

— Ὁ Μολοὺμ ἐχαμογέλασε καὶ εἶπε:

— Ἂν τὸ ξέρω λέει; Μὰ ἀκριβῶς βαρύνει τόσο πολὺ ὥστε δὲν μπορεῖτε νὰ τόν... κρατήσετε!...

***

Τί σοῦ εἶνε οἱ Ἕβραῖοι.

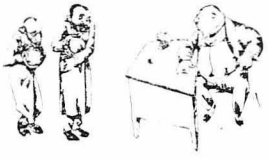

— Κύριε Λεβὺ σᾶς παρουσιάζω τὸν ἐξάδελφό μου. Εἶνε πάρα πολὺ πτωχός. Ἴσως θὰ μπορούσατε νὰ τὸν βοηθήσετε.

— Ἔστω... θὰ τοῦ δώσω πενῆντα φράγκα. Φθάνει;

— Τί λέτε κύριε Λεβύ. Ἔχετε μεγάλα αἰσθήματα. Θὰ μοῦ δόστε ὅμως κι' ἐμένα τὴν προμήθειά μου.

— Ποιὰ προμήθεια; Γιὰ ποιὸ λόγο;

— Ἐγὼ δὲ σᾶς... τὸν ἔφερα;

***

Ὁ ἔμπορος στὴν ὑπάλληλό του.

— Δεσποινὶς ἀπαντήσατε μὲ αὐθάδεια σ' αὐτὴ τὴν κυρία. Ξέρετε πολὺ καλά, ὅτι οἱ πελάτες πάντοτε ἔχουν δίκηο.

— Θὰ συμμορφωθῶ στὸ μέλλον κύριε. Μοῦ ἔλεγε ὅτι ὁ καταστηματάρχης αὐτοῦ τοῦ μαγαζιοῦ εἶνε ληστής!...

***

— Μπορεῖτε νὰ μοῦ δανείσετε ἑκατὸ φράγκα;

— Ἑκατὸ ὄχι. Ἀλλὰ πενῆντα, ἂν θέλετε, μάλιστα.

Ἐκεῖνος τζεπώνει τὰ πενῆντα φράγκα καὶ ὕστερα λέει:

— Καὶ τώρα πῶς θὰ κανονίσουμε τοὺς λογαριασμούς μας;

— Μοῦ ὀφείλετε πενῆντα φράγκα.

— Ἐσεῖς μοῦ ὀφείλετε πενῆντα φράγκα. Μὴ ξεχνᾶτε πῶς σᾶς ζήτησα ἑκατό!...

***

Ὁ γιατρός. — Πρέπει νὰ σοῦ δώσω ἕνα δυνατώτερο καθάρσιο. Εἴδες ὅτι ἐκεῖνο ποὺ σοῦ ἔδωσα χθὲς σ' ἐνήργησε μόνο μιὰ φορά.

Ὁ πελάτης. — Μάλιστα γιατρέ μου. Μόνο μιὰ φορά. Ἀπὸ τὶς ὀχτὼ τὸ πρωΐ ὡς τὶς τέσσερες τὸ ἀπόγευμα!...

***

Ἡ κ. Μπακαλιάρου καὶ ἡ κ. Τσιρώτου σύζυγοι νεοπλούτων, μιλοῦν γιὰ τὸ νέο θέατρο ποὺ ἄνοιξε τελευταίως.

Ἡ κ. Μπακαλιάρου λέει:

— Ἤμουν χθὲς στὸ ἄνοιγμα τοῦ νέου θεάτρου. Ἐξαισία ἡ ἀκουστική.

— Τὸ ἔμαθα κι' ἐγώ, ἀπαντᾶ ἡ κ. Τσιρώτου. Λαμπρὰ ἠθοποιὸς πράγματι αὐτὴ ἡ... ἀκουστική!...

***

Ὁρισμός:

(Ἡ συζήτησις μεταξὺ δυὸ πτωχοπροδρόμων).

— Δὲν ξέρεις τί θὰ πῇ πολυτέλεια; Θὰ σοῦ φέρω ἕνα παράδειγμα. Φαντάσου ἕναν ἄνθρωπο ποὺ ἔχει τόσο μακρυὰ γενειάδα ποὺ τοῦ καλύπτει τὸ στῆθος. Λοιπὸν ἂν φορῇ γραβάτα, θὰ πῇ ὅτι κάνει πολυτέλεια!...